

KRITISCH kiezen

Past deze rashond bij mij?

Als gedragstherapeut en trainer vind ik het interessant waarom iemand voor een specifiek ras heeft gekozen. Dit is dan ook vaak een van mijn vragen bij kennismaking, omdat het me inzicht geeft in de reden van aanschaf van een hond. Want hoewel het mij als professional logisch lijkt dat je een ras kiest met een bepaald doel of in ieder geval vanwege een specifieke reden – of misschien kies je heel bewust voor een kruising – in de praktijk blijkt dat veel mensen dat niet bewust doen. Daarom in dit artikel wat meer uitleg over de problemen die kunnen ontstaan (dat hoeft natuurlijk niet) als je een bepaald ras in huis neemt, bewust dan wel onbewust.

De beschreven therapie is uitgevoerd door een gecertificeerde kynologisch gedragstherapeut (KGT), lid van de NVGH (Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden). De KGT heeft hiervoor een meerjarige opleiding gevolgd en moet – om lid te zijn van deze beroepsvereniging – jaarlijks bijscholingen volgen. De therapieën en trainingen zijn altijd gebaseerd op een uitgebreide anamnese aan de hand van een vragenlijst en gesprek(ken) met de eigenaar. Geen situatie of hond is hetzelfde. De therapie kan dus niet zomaar op andere situaties toegepast worden.

Een voorbeeld dat erg schrijnend is, betreft het contact dat ik had met een jong meisje van tien jaar dat me belde voor lessen met haar pup. Nu geven wij zelden zelf les aan kinderen, maar het kan wel in combinatie met de ouders, dus ik vroeg of ik terug kon bellen als haar ouders thuis waren. Bij doorvragen bleek dat dit meisje door omstandigheden bij haar grootouders woonde en dat deze opa en oma met alle goede bedoelingen hun kleindochter een puppy cadeau hadden gedaan.

Ze waren er echter van uitgegaan dat een kind van tien zelf wel goed kon bepalen welk ras ze wilde, een keuze die je natuurlijk helemaal niet bij een kind van die leeftijd kan en mag neerleggen. Want het meisje had besloten dat ze een Akita Inu wilde, na het zien van de film *Hachi* over een Akita die zo trouw was aan zijn baas dat hij hem nog jaren na diens overlijden op het treinstation stond op te wachten. Natuurlijk spreekt zo'n ras een tienjarige aan en wil zij ook zo'n speciale band met een hond.

Het meisje had de film *Hachi* gezien en besloten dat ze een Akita Inu wilde

Niet verdiept in het ras

Toen ik na het korte gesprek met de kleindochter terugbelde en opa en oma aan de lijn kreeg, was de pup er pas twee dagen. Als professional vind ik het dan mijn taak om te onderzoeken of deze mensen enig idee hebben welk ras ze in huis hebben gehaald en waar ik al bang voor was, bleek zo te zijn: ze hadden geen enkel idee. Ik heb hen uitgelegd wat deze honden voor opvoeding nodig hebben, dat het absoluut geen beginnershonden zijn en dat ze zeker wel zo'n dertig kilo of meer kunnen gaan wegen. Hier hadden ze ook geen idee van, want deze mensen hadden nog nooit een hond gehad of gewild en zich er ook niet in verdiept.

Ze begrepen gelukkig wel snel dat een kind van tien deze hond waarschijnlijk later niet gemakkelijk fysiek de baas zou kunnen zijn indien nodig, nog afgezien van het opvoeden. Toch wel geschrokken van mijn verhaal, maar ook oprecht blij dat ze dit nu wisten, zouden ze contact

opnemen met de fokker voor terugplaatsing en op zoek gaan naar een ras dat meer geschikt is voor hun kleindochter, maar ook voor henzelf. Ook die informatie was nog nieuw voor ze. Een kind mag en kan de verantwoordelijkheid voor een hond niet dragen. Dit is een taak voor volwassenen en als zij die taak niet willen, dan is het niet verstandig om een hond in huis te nemen. Dat de fokker hier een steek heeft laten vallen is een verhaal voor een andere keer.

Bovenstaand is een extreem voorbeeld en meestal is het gelukkig niet zo dat mensen zich helemaal niet hebben verdiept in het ras dat ze in huis willen nemen. Echter, ook bij de meer populaire rassen zoals de Labrador Retriever, Border Collie, Teckels en diverse Herders, realiseren eigenaren zich niet altijd dat ook deze rassen vaak gefokt zijn met een specifiek doel.

Kritisch (naar jezelf) kijken

Ieder hondenras heeft specifieke raseigenschappen die in het verleden ontwikkeld zijn voor het werk waar de hond voor bedoeld was. Deze eigenschappen hebben wij mensen decennialang door zorgvuldig fokken verbeterd en versterkt en daarmee heel goed verankerd in het genenpakketje van de verschillende rassen. Echter, in de huidige maatschappij is er zelden nog een hond die dagelijks het werk doet waar hij oorspronkelijk voor bedoeld was, uitzonderingen daargelaten. Hierdoor zijn de meeste honden veroordeeld tot een relatief saai leven, zonder de mentale en fysieke uitdaging die ze wel zouden krijgen als ze nog het werk mochten doen waar ze voor gefokt zijn.

Dit klinkt wellicht heel hard, maar laten we wel wezen, heel zwart-wit gezegd is dit wel het lot van de meeste honden. Het is ook eigenlijk heel oneerlijk dat we al die dingen waar een bepaald ras ooit voor bedoeld was, nu vooral aan het onderdrukken zijn en dat we tegen onze honden zeggen: "Nee, dat mag je nu echt niet doen, want dat past niet in mijn huis, in mijn leven, in mijn straatje..."

Daarom is de oorspronkelijke vraag die ik aan het begin van dit artikel noem – waarom heb je als eigenaar voor dit ras gekozen? – voor iedereen belangrijk om zichzelf te stellen. Kan ik het ras van mijn keuze bieden wat het nodig heeft en past dit ook binnen mijn eigen ideeën van het hebben van een hond? Wie hier heel kritisch naar zichzelf kan kijken, zal een goede keuze maken. Wie dat moeilijk vindt of dat achteraf doet, kan erachter komen dat het hebben van een hond toch meer aanpassingen met zich meebrengt dan verwacht, waardoor het niet meer zo leuk is om die hond in je leven te hebben.

De Visla die hij zo mooi, sierlijk en aantrekkelijk had gevonden bij vrienden, was *bewerkelijker* dan verwacht

Verkeerd verwachtingspatroon

Dat gold ook voor de eigenaar van een jonge Vizsla reu, die er vrij snel achter kwam dat het ras dat hij zo mooi, sierlijk en aantrekkelijk had gevonden bij vrienden, bewerkelijker was dan verwacht. Deze jonge, enthousiaste reu werd wat groter dan zijn nieuwe eigenaar had gedacht en daarmee ook vooral sterker. En omdat het een hond is die bovendien gemakkelijk leert, dacht hij dat zijn hond geen training nodig had via een hondenschool en dat hij de opvoeding zelf wel aankon.

De valkuil bij honden die snel leren is echter dát ze snel leren. Meestal zie je dan dat onervaren eigenaren een pup te veel en te snel allerlei 'leuke' trucjes willen leren en dat ze daar op focussen in de eerste maanden en de echte opvoeding niet serieus nemen, omdat het lijkt dat deze honden het allemaal wel vanzelf doen. Niets is minder waar: juist honden die snel leren, leren zichzelf ook vaak allerlei gedrag aan dat wij als eigenaar liever niet zien, maar bij puppy's nog vaak voor lief nemen of over het hoofd zien.

Deze jonge Vizsla had nooit geleerd om goed aan de lijn te lopen of op commando snel terug te komen bij de baas, maar was absoluut braaf en welwillend als hij 'af' of 'zit' moest uitvoeren. Tenzij hij dit moest doen in een omgeving waar wild te ruiken

en te zien was. Een van de sterke punten van een Vizsla is dat hij bijzonder goed is in het zoeken naar wild; op volle snelheid in een veld en dan gefocust op de geur tot hij het wild vindt. Heel erg handig natuurlijk als je met zo'n hond wilt jagen, maar een stuk minder als je er 'gewoon' mee wilt wandelen, los of aan de lijn. Kortom: wandelen werd al snel een hele opgave voor zowel eigenaar als hond. En aangezien dit ras toch veel beweging nodig heeft en ook mentale uitdaging, werd de relatie tussen baas en hond verstoord omdat er een verkeerd verwachtingspatroon was.

Als deze eigenaar zich beter had verdiept in het ras en de hond van pup af aan beter had begeleid en opgevoed, had hij dit probleem niet gehad. Nu moesten we aan de slag met een grote, sterke hond die weinig tot geen opvoeding had gehad en veel te weinig beweging kreeg als gevolg van zijn tekort aan opvoeding. Zo bleef het cirkeltje in stand omdat te weinig beweging natuurlijk weer leidde tot trekgedrag en niet terugkomen bij loslopen.

Dit zijn zomaar twee van de – helaas – vele gevallen waarbij niet goed is nagedacht over de raskeuze en iemand te zeer kiest op basis van emotie of 'omdat de buurman zo'n leuke hond heeft'. Wees daarom kritisch bij je raskeuze, doe onderzoek, verdiep je in het ras, ga praten met fokkers en boven alles: vergeet niet een stukje zelfreflectie te doen en eerlijk tegen jezelf te zijn of de door jouw gekozen hond echt in je leven past. ■

OVER DE NVGH

De Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden (voorheen Alpha) is sinds 1997 de beroepsvereniging die belangen behartigt van haar (op hbo-niveau afgestudeerde) leden en goede therapeutische behandeling door haar leden bevordert en bewaakt. Voor meer informatie verwijzen wij graag naar de site: www.nvgh.nl

